

De Omgevingswet: it takes 2 to tango

Pascale Georgopoulou

Adviseur Omgevingswet

Ons gesprek

- De puzzels van de Omgevingswet
- Wat moet er klaar zijn op 1 januari 2023?
- En als het niet binnen de kaders past? Adviesrecht en participatie
- Discussie
- (Eventueel) conclusies en vervolg.

Stiltegebied
Na 200 m
Uitgezonderd
Bestemmings
Verkeer

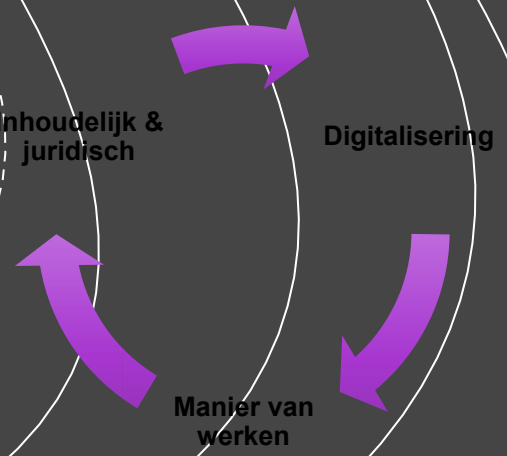

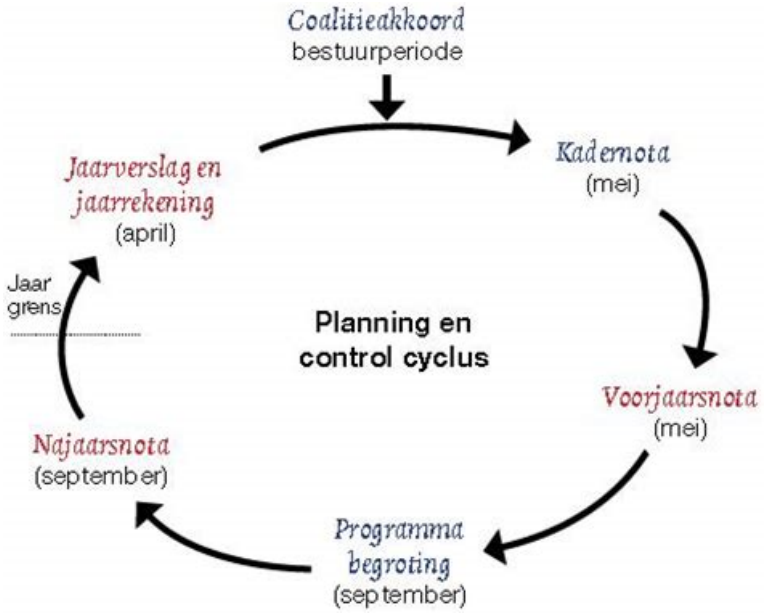

Dilemma ruimte versus behoud

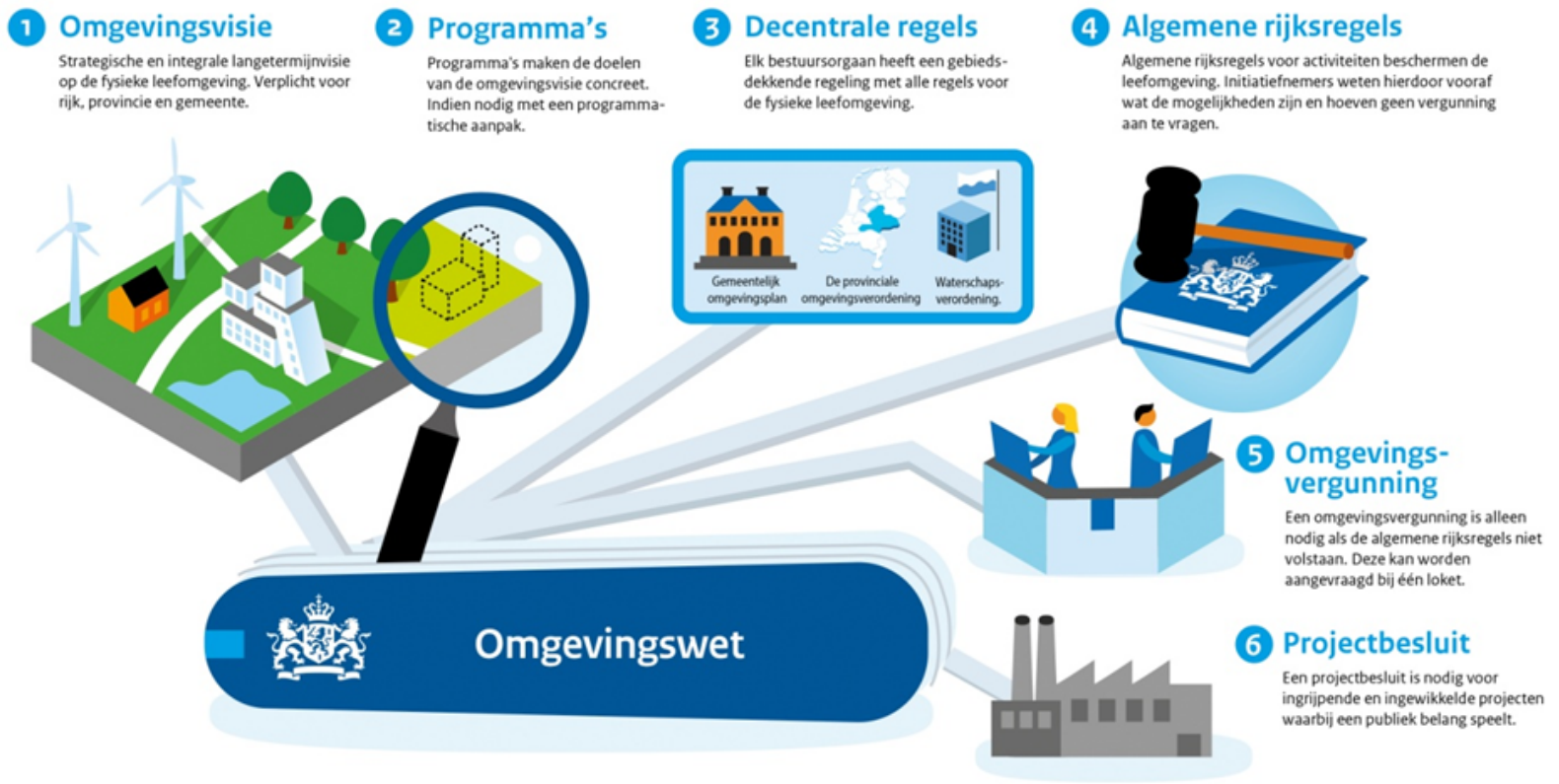

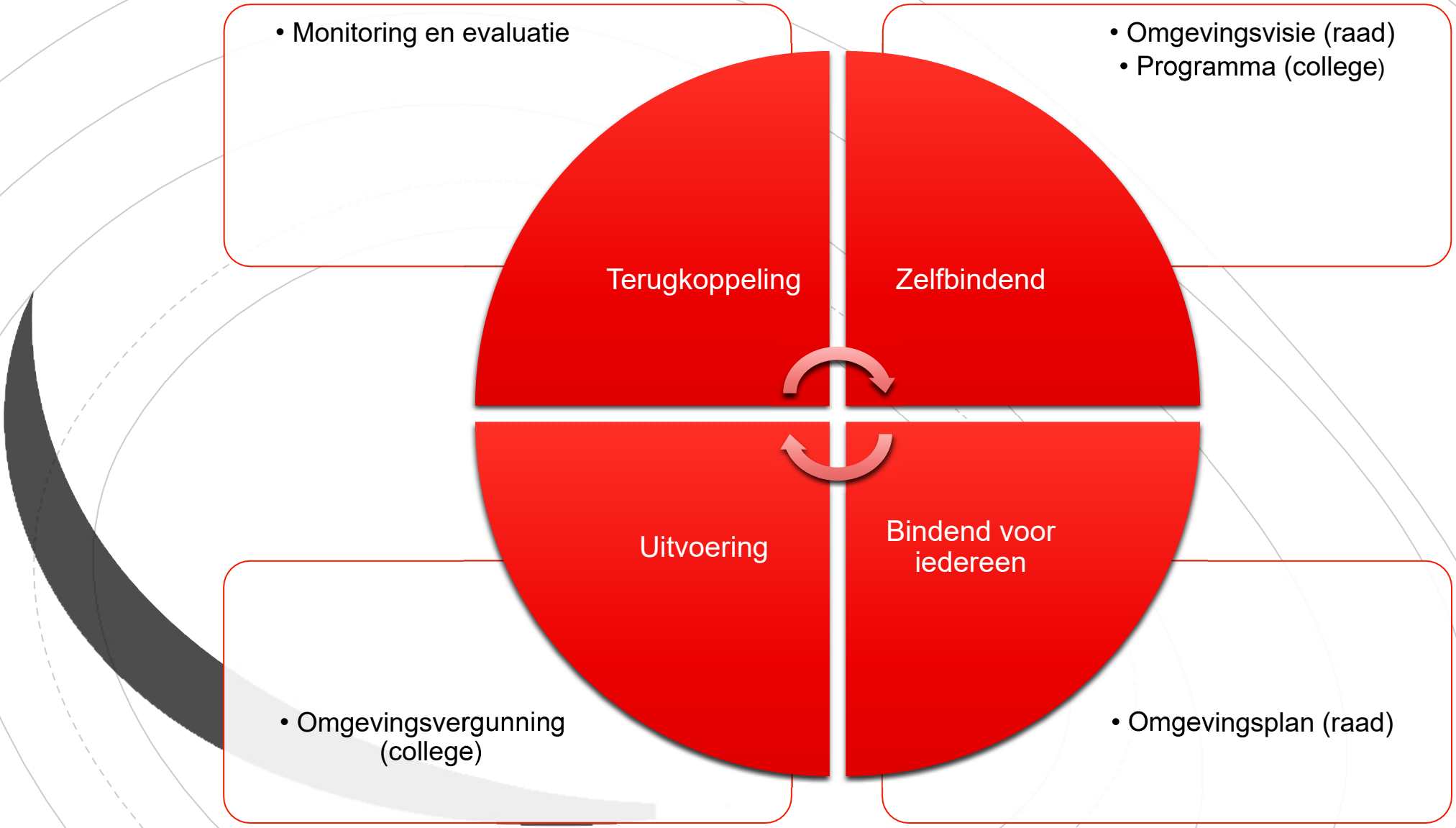

Coalitieakkoord
bestuurperiode
Kadernota
(mei)
Voorjaarsnota
(mei)
Programma
begroting
(september)
Najaarsnota
(september)
Jaarverslag en
jaarrekening
(april)
Jaar
grens
Planning en
control cyclus

De instrumenten van de wet

• Monitoring en evaluatie
• Omgevingsvisie (raad)
• Programma (college)
Terugkoppeling
Zelfbindend
Uitvoering
Bindend voor iedereen
• Omgevingsvergunning (college)
• Omgevingsplan (raad)

Wat zijn de bevoegdheden van de gemeenteraad?

Wat zijn de bevoegdheden van het college?

- Programma’s
- Omgevingsvergunningen
- Maatwerkvoorschriften (hangend aan een beschikking)
- Advies (met instemming), tenzij de raad verzwaard adviesrecht van toepassing heeft verklaard
- Delen van een omgevingsplan vaststellen, kan worden gedelegeerd naar het college
- Beleidsregels vaststellen die duiding geven aan beoordelingsregels in het omgevingsplan

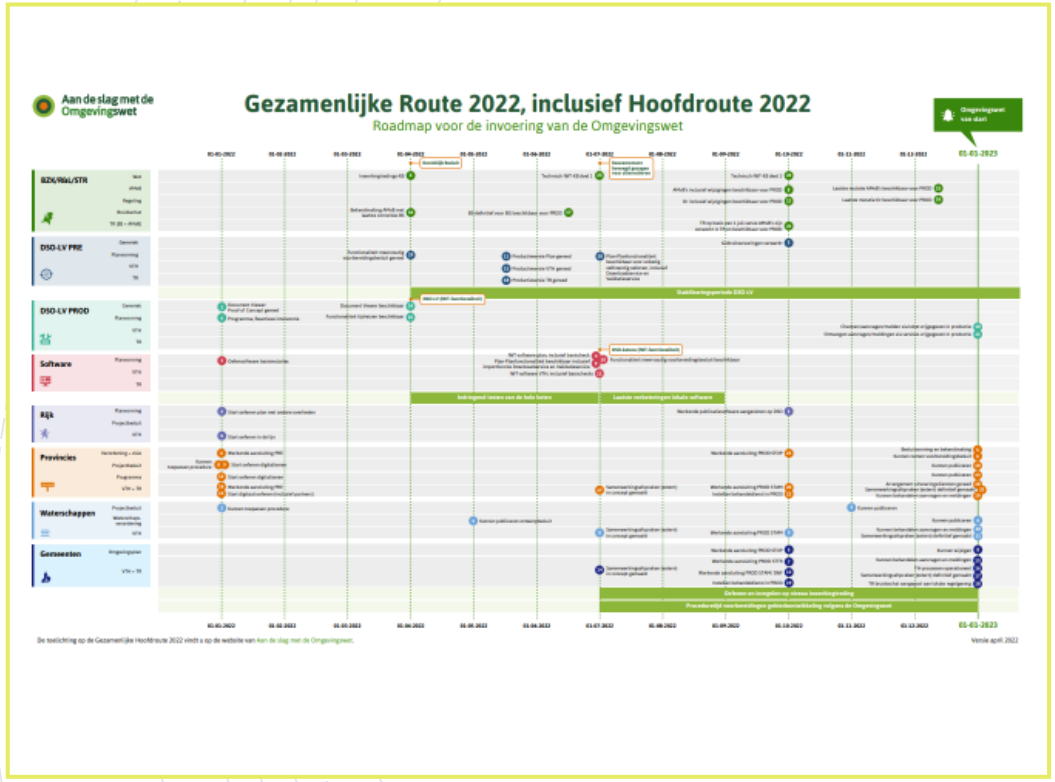
Wat voor een gemeente-raad zijn we?

REGELS?

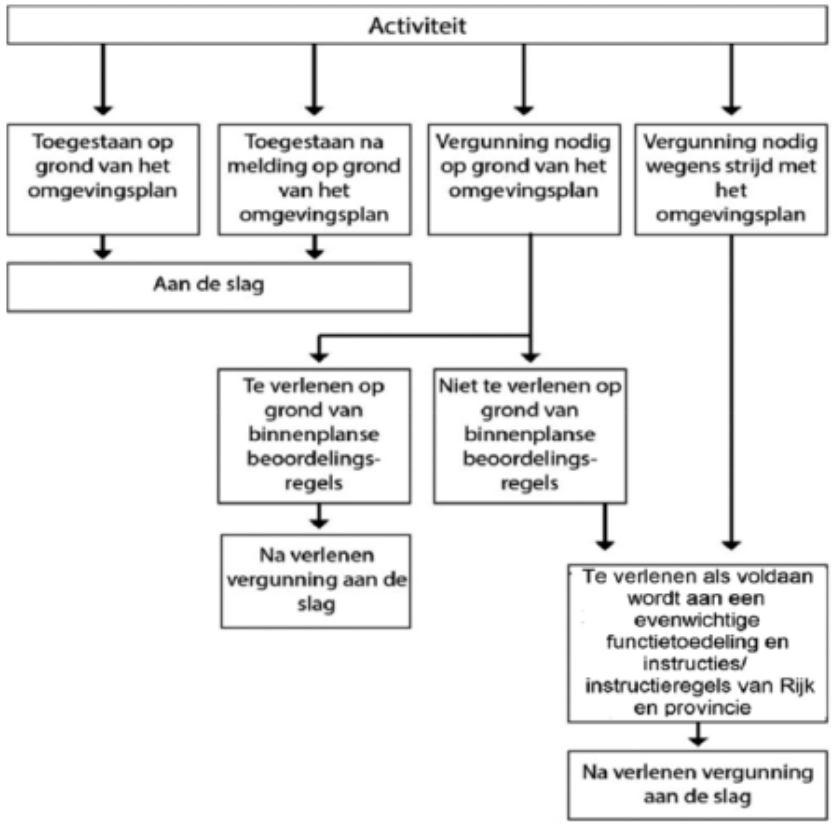
AFSPRAKEN?

Minimaal klaar op 1-1-2023

OMGEVINGSVERGUNNING AFGEVEN BINNEN 8 WEKEN

AANGESLOTEN ZIJN OP HET DSO-LV

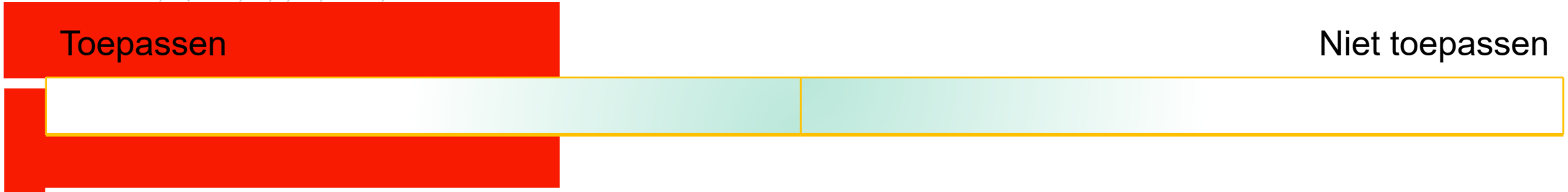
Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen: adviesrecht

VVGB → Adviesrecht

Toepassen verzwaard adviesrecht of niet

- Vanzelfsprekende greep op afwijkvergunningen
- Vergelijkbaar met huidige situatie (VVGB)
- Mogelijk meer vergadermomenten nodig
- Langere beslistermijn nodig
- College heeft minder afwegingsruimte
- Instemmingsrecht verschuift mee
- Van tevoren gevallen/activiteiten aanwijzen

- College meer aan zet
- Sturingsmogelijkheid via gemeentewet
- Kortere beslistermijn mogelijk
- Minder vanzelfsprekend zicht op afwijkvergunningen
- Instemmingsadvies ligt bij college

Participatie bij initiatieven ingericht, maar eerst participatie algemeen

- Voorafgaand aan het formele besluitvormingsproces.
- Meer dan de formele momenten (meer dus dan zienswijzen).
- Participatie is niet dat iedereen het ermee eens moet zijn.
- #Hoedan is niet voorgeschreven.
- Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.
- De gemeente neemt (de uitkomsten van) participatie mee bij de belangenafweging bij besluiten over de fysieke leefomgeving.

A. Kennisgeving: het bevoegd gezag geeft aan hoe de participatie wordt vormgegeven.

B. Motiveringsplicht: het bevoegd gezag geeft bij het besluit aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zijn betrokken bij de voorbereiding, wat de resultaten daarvan zijn en hoe aan het eigen participatiebeleid is voldaan.

Participatie door de initiatiefnemer: aanvraagvereiste

- Stimuleren van de initiatiefnemer om participatie te organiseren (amendement De Vries, 2015)
- Strekking aanvraagvereiste:
  - Aangeven **OF** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken
  - Indien ja, verstrekt de aanvrager bij de aanvraag gegevens over **HOE** zij zijn betrokken en **WAT** de resultaten daarvan zijn
- Verantwoordelijkheid initiatiefnemer om een adequate vorm te kiezen voor participatie
- Nee is geen grond van weigering

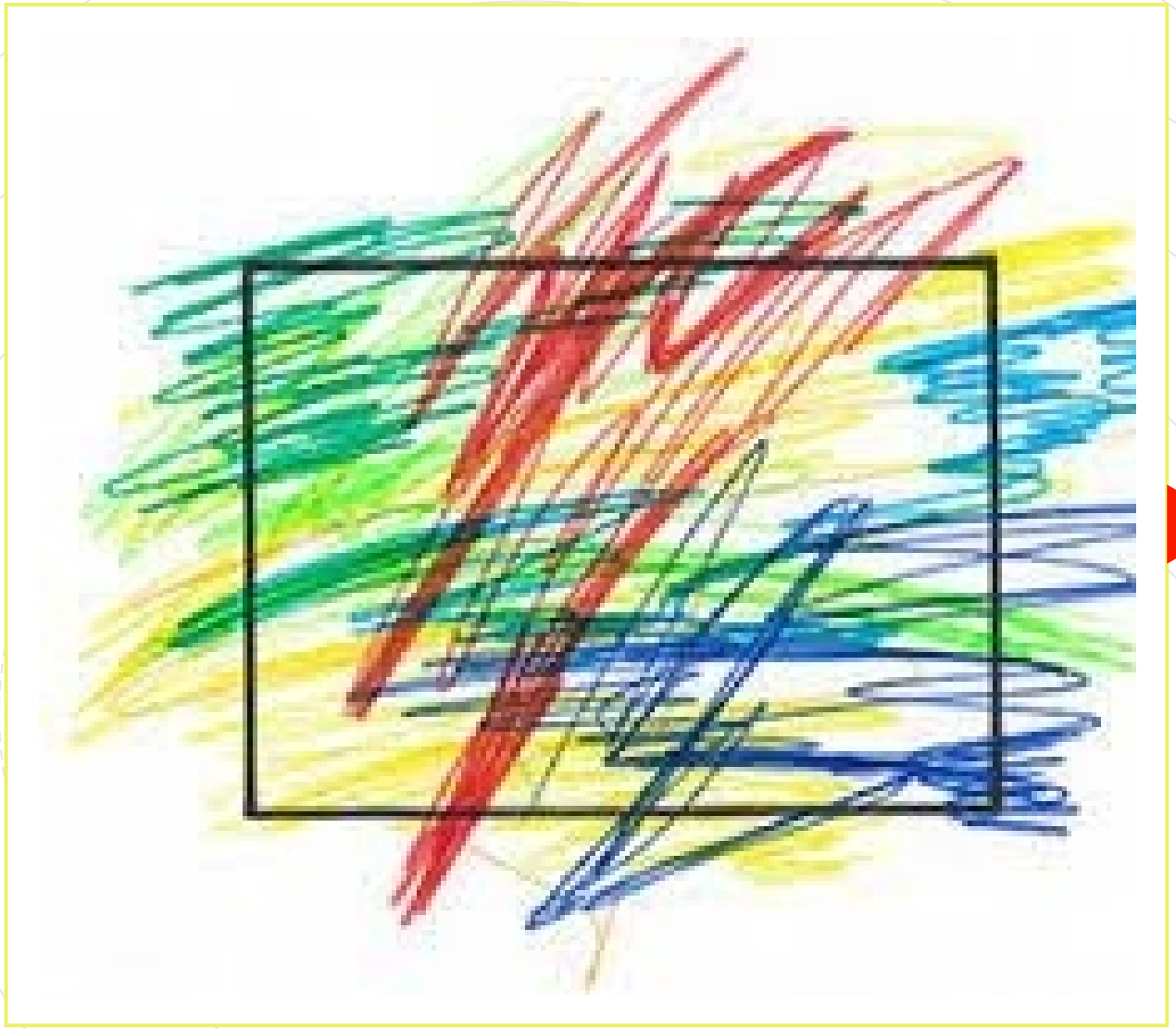

C. Aanvraagvereiste bij vergunning: bij de aanvraag controleren of aan de aanvraagvereisten voor participatie is voldaan (=procestoets). Het resultaat van participatie meewegen in de integrale afweging op het besluit (=inhoud en compleetheid)

De rol van de raad bij inrichten participatie

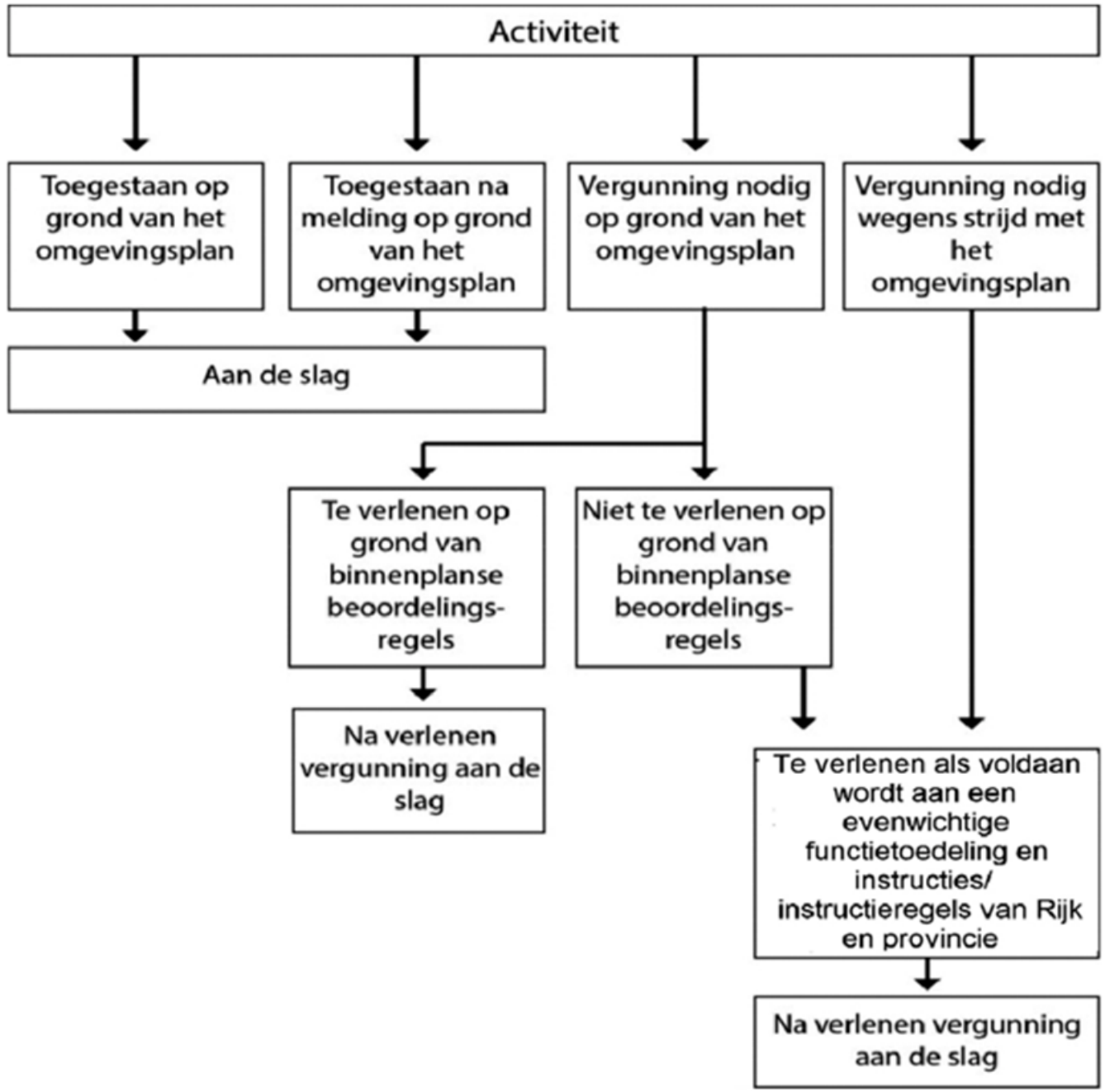
- “De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarbij participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan worden gedaan”. (amendement van Eijs c.s.)

- “In het Invoeringsbesluit Omgevingswet een regeling op te nemen die ervoor zorgt dat er een plicht ontstaat voor gemeenten, provincies en waterschappen om het participatiebeleid op te stellen waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen door respectievelijk gemeenteraad, provinciale staten en het algemene bestuur van het waterschap, en te bevorderen dat de medeoverheden hier zo snel mogelijk mee beginnen, liefst voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet” (motie Nooren c.s.)

En als het plan niet past?

ONE SIZE DOES
NOT FIT ALL
€£$

Activiteit
Toegestaan op grond van het omgevingsplan
Toegestaan na melding op grond van het omgevingsplan
Vergunning nodig op grond van het omgevingsplan
Vergunning nodig wegens strijd met het omgevingsplan
Aan de slag
Te verlenen op grond van binnenplanse beoordelings-regels
Niet te verlenen op grond van binnenplanse beoordelings-regels
Na verlenen vergunning aan de slag
Te verlenen als voldaan wordt aan een evenwichtige functietoedeling en instructies/ instructieregels van Rijk en provincie
Na verlenen vergunning aan de slag

CASUS ??

VRAGEN

Wil de gemeenteraad een dergelijk initiatief aanwijzen als categorie waarop het adviesrecht van de raad van toepassing is?

Waarom wel of waarom niet?

Wil de gemeenteraad een dergelijk initiatief aanwijzen als categorie waarover participatie verplicht is?

Waarom wel of waarom niet?

KEUZES!

MEER OF MINDER “IN DE GEEST” VAN DE OMGEVINGSWET;

MEER OF MINDER DICHTBIJ DE HUIDIGE WERKWIJZE;

DE GEMEENTE ÓF DE SAMENLEVING MEER AAN HET STUUR;

ÓF HET COLLEGE VAN B&W ÓF DE GEMEENTERAAD MEER AAN HET STUUR;

ÓF MEER VOORAF TE STUREN ÓF MEER ACHTERAF TE CONTROLEREN.

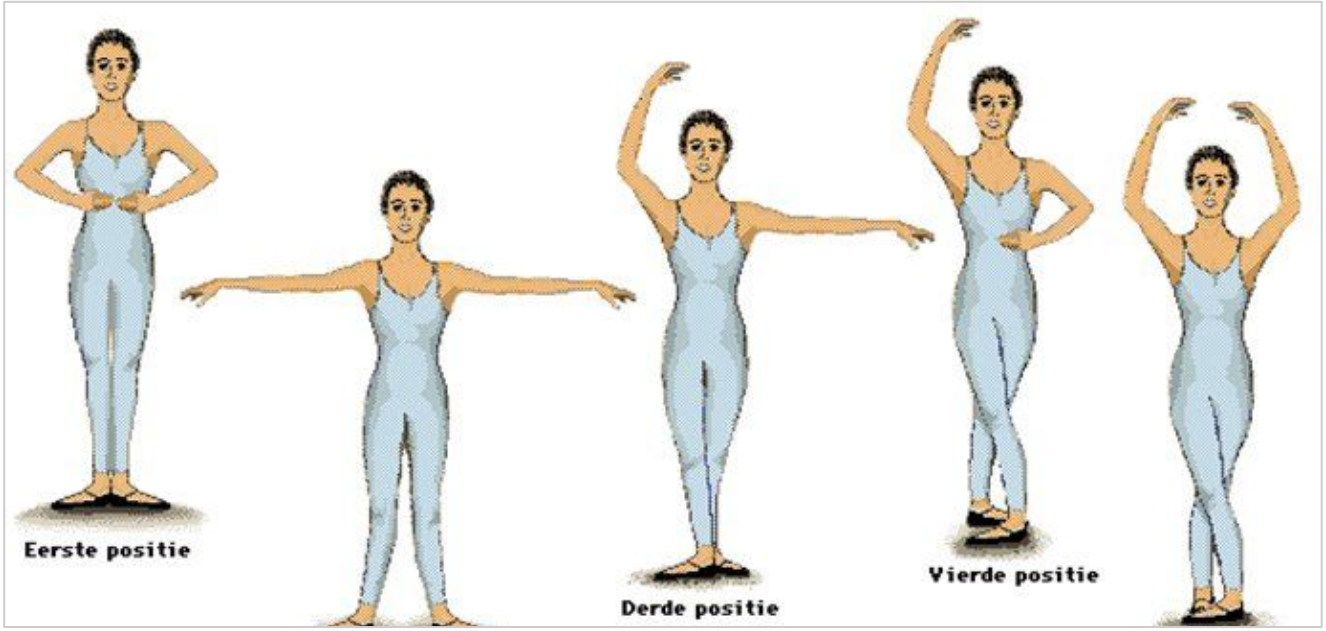
Uitnodigingsplanologie

- Meer ruimte voor co-creatie
- Meer ruimte voor initiatief
- Meer maatwerk: meer college
- Afspraken vooraf rol raad-college
- Minder greep op halen maatschappelijke doelen en behoud kernkwaliteiten
- Deregulering
- Meer kans organische gebiedsontwikkeling

Toelatingsplanologie

- Duidelijk, gedetailleerd kader raad
- Meer afwijkprocedures
- Niet de geest van de wet
- Minder PPS constructies
- Meer grip op gewenste doelen
- Zicht op rechtsgelijkheid tussen gebieden

In positie!

- 1. Blijf op de hoogte 2. Maak een eigen agenda 3. Ga in gesprek over keuzes 4. Prioriteer 5. Monitor en evalueer

Wat heeft de raad nodig om verder te bouwen aan de Omgevingswet?

Succes!

pascale@georgopoulou.nl